

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Manna Animæ Sev Exercitium Facile Simul Et Fructuosum Illis, Qui Quoquo Modo Vacare Orationi Desiderant

Segneri, Paolo

Dilingæ, 1699

XXV. S. Ludovicus Rex Franciæ. Nolite timere opprobrium hominum, & blasphemias eorum metuatis: sicut enim vestimentum, sic comedet eos vermis, & sicut Lanam sit de vorabit eos tineæ: salus autem mea ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48281](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48281)

cias. tunc enim plurimum contra te
pravaletent inimici. Ceterum si Deus
jam non expugnat illos, ne id te affligat:
certò expugnabit: quia verbum est

fidei, ut advertit: *Laborum veritas
firmum erit in perpetuum.*
Prov. II. v. 11.

* * *

XXV.

S. Ludovicus Rex Franciæ

*Nolite timere opprobrium hominum, & blasphemias eorum ne metua-
tis: sicut enim vestimentum, sic comedet eos vermis, & sicut
nam sic devorabit eos tineæ: salus autem mea in semper
erit. Isa. 51. v. 8.*

1. **C**onsidera, quantum in vita spiri-
tuali damnum tibi creet metus
ludibriorum, quæ necesse est tolerare
ab his, qui vitam profitentur contrariã.
Unde Dominus hoc loco hortatur nul-
lam eorum habere rationem. porro in
quo demum hæc ludibria consistunt?
in factis, aut verbis, nome sic est? cogi-
ta nunc pessimum, quod in illis tibi
possit accidere, quæ sunt facti, esse, non
solum læsionem honoris, non solum
contemptum, sed & opprobrium pati.
cogita quoque pessimum, quod acci-
dere tibi possit ex his ludibriis, cum in
verbis consistunt, esse, non solum di-
ceteria, non solum maledicentiã, sed &
execrationes pati similes illis, quas in-
fani contra cælum eructant; nihilomi-
nus jubet Dominus illa nihili facere.
*Nolite timere opprobrium hominum, &
blasphemias eorum ne metuat. quare?
quia malum, quod ab his ludibriis re-
fers in terrã, ab hominibus est, qui citò*

marcescent: & bonum, quod illis
ea in cælo succeder, ab ipso erit. hoc
æternum durabit. Poterat Dominus
adducere mille alia argumenta con-
mendi illa ludibria. sed hoc contentum
est in præfens tanquam validissimum
arcendum timorem. timor malis
apprehensione mali tolerari debet
jam verò argumentum, quod dicitur
ostendit illud valde esse tolerabile
sic subito pellit timorem, sed quæ
tolerabile ostendit? quia ostendit
lum istud ex una parte, quæ de cælo
citò transiturum: & ex alia efficitur
mercaris præmium nunquam in-
dam. Hæc duo capita bene per-
de, & videbis fore, ut non solum
desinas malum ejusmodi, sed illius
tiam desideres: *Beati, qui per
nem patiuntur propter justitiam.*
5. v. 10.

2. Considera malum istud
dictum, si rite consideres, deturpatur

opinioe consistere: quia consistit in
 magna estimacione, quam de te homi-
 nes demonstrant. Vnde ergo non time-
 re hanc opinionem? penitus confide-
 re, quid sint isti homines. homines sunt
 corrupti obnoxii. non sunt sancti,
 qui in caelo regnant: nam isti potius,
 quam bene agis, in pretio te habent. sunt
 mortales, & ut tales sunt iudicii fallaci-
 es, iniqui, inconstantes, & ut alia de-
 ficiat, brevi omnes deficient. Nota ergo,
 quam vivis caracteribus DEUS eorum
 mortalitatem describat. *sicut ve-
 rorem, inquit, sic comedit eos ver-
 mis, & sicut lanam, sic devorabit eos ti-
 nea.* Vermis est; qui nascitur in pan-
 no ad externa immunditiam, quâ forde-
 rit. tinea est, quâ intus nascitur. Ver-
 mis magis sunt obnoxii panni, quorum
 usus est in vestiendis hominibus, ar-
 maria, arca, parietes, & alia ejus gene-
 rit, quia magis exposita sordibus con-
 tinendis. Tinea magis sunt subjecti
 panni, qui non sunt in usu, sed cu-
 lodiantur in cistis. Ideo hoc loco
 panno usuali, qui venit nomine vesti-
 menti, tribuitur vermis: & panno sim-
 plici, qui venit solo nomine lanae, ad-
 duntur tinea. & quid Dominus hac
 distinctione tibi insinuat? insinuat,
 quemcumque hominem, sive sui curam
 gerat, sive non gerat, denique moritu-
 rum. Vermis denotat eas offensas,
 quae homini extrinsecus accidunt. ti-
 nea, quae intrinsecus. Unde si ad
 accelerandam mortem deesset vermis,
 qui primo loco memoratur; superesset
 tinea, hoc est, ejus naturalis caducitas.
Conspicatur velut à tinea. Job. 4. v. 19.
 R. P. Pauli Segneri *Manna Anima.*

ista inhaeret visceribus hominis, & ideo
 omnino similis est tinea, quae cum non
 solum comedit, uti vermis facit, sed de-
 vorat, quia nec ossibus parcit. Ecce
 tibi paucis descriptum à Domino sta-
 tum hominis mortalis. I nunc, &
 pluris aestima, quam ipsummet Domi-
 num. *Quis tu, ut timeas ab homine
 mortali, & à filio hominis, qui quasi fe-
 rum ita avescet; & oblitus es Domini sa-
 ctoris tui? Isa. 51. v. 12.*

3. Considera, quemadmodum vi-
 disti super terram hos derisores boni,
 quod agis, ita, quod minus eos cures, e-
 osdem à te merito etiam in inferno spe-
 ctandos: quippe quod nemo eò certius
 descendat, quam qui nec ipse per se be-
 ne agit, nec pati potest, ut agant alii.
 Jam si illos in inferno spectaveris, per-
 quam appositè intelligere potes hunc
 vermem, hanc tineam in sensu morali,
 prout antè in litterali intelligebas, cum
 eos in terra spectares. Itaque persua-
 sum omnino sit, cum illi miserabiles ibi
 fuerint *sicut vestimentum, sic comedit
 eos vermis, & sicut lanam sic devorabit
 eos tinea.* Vermis erit remorsus summi
 mali, quod in terra commiserunt insultando.
 tinea erit invidia summi boni,
 quod insultatione sua tibi attulerunt in
 caelo. & quis satis exprimat, quomo-
 do vermis iste, & tinea quasi certatim
 illos aeternum sint cruciaturi? Remor-
 sus cordi inerit, quis neget? nihilomi-
 nus non ita inhaerebit uti invidia, quae
 penetrabit usque ad ossa. *Purredo
 ossium invidia.* Prov. 14. v. 30. & ideo
 Remorsus representatur per vermem,
 invidia per tineam. Remorsus illos
 Ggg g debe-

debebit arrodere : sicut vestimentum, sic comedet eos vermis. at invidia etiam consumere : sicut lanam sic devorabit eos tineæ. cum dubitari non possit, et si remotus sit futurus atrocissimum tormenti genus, invidiam tamen fore sine comparatione atrociorē : quia ut ut sint impij, non tantopere illis dolet malum à se factum, quam bonum amissum, maxime cum vident eos ipsos hoc frui, quos tantopere habebant exosos. *Hi sunt, quos habuimus aliquando in derisum* Ec. Sap. 5. v. 3. Invidia, quam quis habet adversus eum, qui consecutus est bonum, semper torquet : at nunquam magis, quam cum bonum est maximum, is vero, qui illud est adeptus, extitit inimicus. atq; hoc est, quod in invidia infernali magis quam quavis aliâ concurrat. Quid igitur tanti tibi est, si maligni vel verbis vel factis tibi insultant? Ne dubites, si nunc paucis annis insultent, certo fore, ut tota æternitate invadeant.

4. Considera ideo omnino tam opportunè subjungere Dominum : *Salus autem mea in sempiternum erit.* Videbatur ludibriis, quæ recipiebas in terra, opponendus honor, quem erant in celo paritura : sed hoc illi non erat factis. salutem opposuit, quæ omnia complectitur, *salus.* ut videas, quantum hæc ludibria allatura sint fructum, si ea toleres patienter. afferent salutem, & id quidem ex duplici capite. primo, quia te avellent ab amore rerum creaturarum, quibus afficereris, si pro eo, quod te rideant in bono, quod agis, junctis viribus honorarent. Deinde,

quia obrinebunt tibi amorem Creatoris. an nescis, quanto ille te amaret, si magis, si pro obsequio, quod præstas, ludibrio habearis? si tantus esses, tu fores obligatus illi. Ludibrio habitus, ipse contra est obligatus tibi. & ideo ecce casum horribilissimum, quo DEUS totus in te quando tu pro ipso facis bonum, despicis malum. *Si exprobrantur in nomine Christi, beati eritis.*

5. Considera Dominum salutem, quod demum tibi continget, tribuere meriti sua. meritò videbatur dicendum *infra.* *Salus autem vestra in sempiternum erit.* & tamen ille dixit *Deus,* intelligas, quantum vis ad salutem, itam tu quoque conferas aliquam operatione tuâ; siue comparationem plus ipsum conferre sancti suâ gratiâ. Tantum ille solus parat, ut totum facere meritò dicatur, prode si hæc salus dici potest tuum accepti, multò magis dicendum ratione doni. Quod si ita est, non videt, quantum hoc ipsum merito habeat ad obtinendum operamorem, si feras te ejus causâ commovere, ita fit, ut reddas obligatam tibi salutem, à quo salus tua magis quam à te dependet. *Perditio tua Israel, in summo modo in me auxilium tuum.* Ec. 13. v. 9.

6. Considera, si quis unquam eorum qui bene perciperet hanc doctrinam, utique fuisse sanctum illum Regem, cujus hodie veneramur memorem. Ille in Regia fortuna despondere voluit (prout Grandes omnes decet)

virtutem non vulgarem, sed maxime
 modestam & excelsam, hoc est, sancti-
 tatem. & deo stulti Politici enim de-
 siderant, quia in regimine, in vita, in
 virtute, in conversatione regulas serva-
 re eorum legibus prorsus contrarias,
 sicuti humilitatem anteponens, simu-
 lationem sinceritatem, luxui simplicita-
 tem, quæstui charitatem erga egenos.
 longe illis sapientior omnino con-
 temptus ab ipsis esse contemptum: &

hinc vide ad quantum furde ferit celsi-
 tudinem. Ejus irrisores infra in Bara-
 thro inferni ardent invidia. Ipse ve-
 rò non solum in cælo triumphat; sed
 hodie in terra quoque Regum est ma-
 ximus, quo unquam gloriata sit Gallia.
 & sic merito de ipso quoque legitur ho-
 die: *Mendaces ostendit, qui
 maculaverunt illum, & dedit illi clarita-
 tem æternam Dominus DEVS noster.*
 Sap. 10. v. 14.

XXVI.

*Veritatem autem facientes in charitate, crescimus in illo per omnia, qui
 est caput, Christus. Eph 4. v. 5.*

1. Considera, quid sit illud, quod à
 Cæcetero petit Apostolus, cum dicit: *Cres-
 cimus in illo*, non vult, ut quæras, mo-
 ritiorum, crescere in magna tui
 estimatione, crescere pecuniis, digni-
 tibus, & aliis similibus bonis; vult,
 ut quæras crescere in Christo JESU:
Crescimus in illo, qui est caput, Christus.
 Et quid est crescere in Christo? nisi
 crescere in illo intimo affectu, quo ipsi
 est inhaerendum: id, quod fit,
 quando in ipso cor tuum totum habes
 repositum, nec jam extra illum quid-
 quam curas: omnia in eo reperis, ho-
 nores, opes, dignitates, & quidquid alij
 querunt extra ipsum. Nota igitur,
 quam bene hoc loco sit locutus Apo-
 stolus, cum dicit: *Crescimus in illo.*
 Aliud est crescere ad illum, aliud cresce-
 re cum illo, & aliud denique crescere in
 illo. *Crescunt ad illum, qui relicto*

malo applicant se bono cum firmiore
 semper proposito sequendi Christum.
 & tales sunt, qui in vita spiritali inci-
 pientes vocantur. *Crescunt cum illo,*
 quia jam facti sectatores eum comi-
 tantur quocumque euntem etiam ad
 Calvarium, imitatione semper exactâ
 magis Divinarum ipsius virtutum. &
 tales sunt *Proficientes. Crescunt in illo,*
 qui jam in ejus imitatione exercitati,
 quantum humana patitur imbecilli-
 tas, student semper acquiescere in illo
 magis, nec cupiunt aliud in hoc mun-
 do bonum. Et tales sunt *Perfecti.*
 Placeat indagare tantisper, ut dispicias,
 an in uno horum statuum versari vide-
 aris, & erubescas, si forsan agrè ad pri-
 mum perveneris, non dico ad secun-
 dum, cum desiderio felicissimæ fortis
 eorum, qui sunt in tertio.

2. Considera satis facile intelligi,
 Ggg g 1 quo-